

Lovavdelingen

	<i>Vår dato</i>	<i>Vår referanse</i>
	25.05.2016	2016/1636
<i>Saksbehandler, innvalgstelefon</i>	<i>Arkivnr.</i>	<i>Deres referanse</i>
Magne Djup, 62 55 10 77	326.0	

Høring - evalueringen av offentleglova

Vi viser til departementets høringsbrev av 25.02.2016.

Fylkesmannen i Hedmark har avgitt innspill til Oxford Research AS i deres arbeid med evaluering av offentleglova. Vi har ingen vesentlige merknader til evalueringsrapporten som ligger til grunn for høringen. Vår erfaring med bruk av loven stemmer i hovedsak med det som fremkommer i rapporten.

Vi har merket oss at evalueringen peker på at flere brukere og virksomheter opplever at klageorganene ikke har lik praksis. Dette er i så fall uheldig. Omfanget av klagesaker er som nevnt begrenset hos fylkesmennene og vi har derfor ansett det viktig at klagebehandlingen ikke spres, men ivaretas av én eller to personer. Vi ser gjerne at Lovavdelingen tilbyr kurs for klageorganene.

I vår klagebehandling tilstreber vi rask realitetsbehandling av saken. Etter vårt skjønn er det i disse sakene ikke rom for å oppheve kommunens avgjørelse og returnere saken for ny underinstansbehandling, slik rapporten indikerer at enkelte klageinstanser gjør.

Som klageorgan for kommunenes avgjørelser etter offentleglova, deler vi oppfatningen om at §§ 9, 12, 13, 16, 23 og 25 er utfordrende å praktisere for kommunene. Kommunene glemmer også ofte å vurdere eller å synliggjøre sin vurdering etter lovens § 11 om meroffentlighet.

Fylkesmannen erfarer fra tid til annen at brukere av loven mener meroffentlighet alltid skal vurderes, dvs. også ved unntak pga. taushetsplikt. Årsaken kan ha sammenheng med at § 11 er plassert forut for § 13 i loven. Ordlyden i § 11 skulle i utgangspunktet være klar nok på dette punktet, (og plasseringen er formodentlig lovteknisk riktig), men en tilføyelse i § 11 om at bestemmelsen gjelder bruk av §§ 14 flg. vil være klargjørende. (Evt; «Når det er høve til å gjøre unntak fra innsyn, jf. «kan», skal organet likevel...»).

<i>Postadresse:</i>	<i>Kontoradresse:</i>	<i>Telefon Statens hus:</i>	<i>Telefaks:</i>	<i>Org.nr.: 974 761 645</i>
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	Sentralbord: 62 55 10 00	62 55 10 31	Banknr. 7694.05.01675

Enda bedre er det om man fikk lovfestet Sivilombudsmannens (og veilederens) anbefalte tilnærming til bruk av lovens «kan»-hjemler; Spør først om det foreligger et saklig begrunnet behov for å nekte innsyn, i så fall; let deretter i loven om det finnes hjemmel.

Som forvaltningsorgan erfarer vi at det er mest tidkrevende å behandle innsynskrav som gjelder sakstyper med taushetsbelagte opplysninger. Det er grunn til å tro at forvaltningen bruker § 12 utover de rammer som er forutsatt i lovforarbeidene, dvs at terskelen for hva som anses som «urimeleg arbeidskrevjande» og hva som er «den vesentlegaste delen», settes for lavt.

Fylkesmannen i Hedmark praktiserer i stor grad meroffentlighet ved innsynsbegjæringer i egne saker for øvrig.

Som kjent kan det ofte by på tvil å avgjøre om selvstendige rettssubjekt er omfattet av loven eller ikke. Det er særlig vurderingen av lovens kriterium «hovudsakleg driv næring...» som her volder bry. Dette til tross for mange gode avklaringen i departementets veileder til loven. Våre merknader til dette problemfeltet er også tidligere gjort kjent for departementet gjennom korrespondanse. Vi viser her særlig til vårt brev til Justisdepartementet av 30.04.2014 med vedlegg.

Vi mener fortsatt det vil være en styrke om det etableres en reell toinstansbehandling av spørsmålet om et selskap er omfattet av loven.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen

Bernhard A Caspari
direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Vedlegg: Kopi av vårt brev av 30.04.2014.